

V Prostějově 10.01.2023

Nové možnosti vyšetření vybraných akutních stavů pomocí multiplex PCR (BioFire FilmArray)

Rádi bychom Vás informovali, že nám byl v rámci evropské výzvy zakoupen unikátní automatický analyzátor BioFire FilmArray na detekci nejčastějších etiologických agens **závažných klinických stavů**:

- **sepse, kranioinfekce a pneumonie**

Testování se provádí pomocí metody PCR multiplex, která dokáže z malého množství materiálu v jednom kroku, v krátkém časovém intervalu – cca 1,5 hod detekovat několik desítek původců výše uvedených nosologických jednotek. Specifikace agens jednotlivých panelů (sepse, kranioinfekce nebo pneumonie) uvádíme v závěru sdělení*. Od poloviny prosince jsme již vyzkoušeli několik testů pro ARO odd. s uspokojivými výsledky, takže **od 16. 01. 2023** nabízíme k využití pro všechna oddělení SMN a.s.

*SEPSE

U septických stavů je vždy nutné **odebrat hemokulturu**. V okamžiku hlášení positivity vzorku můžeme na tomto přístroji provést časnou detekci bakteriálního či mykotického původce a cca do 1,5 hodiny detekovat agens ze 23 možných bakteriálních původců, 7 kvasinkových druhů a 9 nejčastějších genotypů rezistence (MRSA, ESBL, VRE, CPE apod.). Proto už **v okamžiku odběru hemokultury, zapište požadavek na žádanku**, abychom bezprostředně při detekci positivity zahájili testování;

*KRANIOINFEKCE

U pacientů s podezřením na infekci CNS je potřebné pro tuto metodu **minimální množství 300 µl likvoru**. Přístroj dokáže detekovat 6 nejčastějších bakteriálních agens, 7 nejčastějších virových agens a kryptokoka.

*PNEUMONIE

U pacientů s pneumoniemi dokážeme na analyzátoru detekovat **ze sputa, BALu či laváže** až 27 agens (18 bakteriálních a 9 virových) včetně 7 nejčastějších genotypů rezistence (MRSA, ESBL, CPE apod.)

Při testování je nutné **dodržet předepsaný typ vzorku** a je nutné na vyšetření **vystavit žádanku v IKIS** (kromě Panelu pro Sepse – hemokultury). Požadavek na vyšetření lze dohlásit případně i telefonicky, pokud je v laboratoři dostatek biologického materiálu, který nebyl znehodnocen dalšími postupy.

Výtěr z nasofaryngu u vyšetření na pneumonie není doporučován, ale u pacientů bez expektorace lze s určitými výhradami toto vyšetření provést. Nicméně, u pozitivního výsledku nebude možné vyloučit kolonizaci HCD (stejně jako je tomu u kultivací) a v případě negativity není možné jednoznačně negativitu v DCD garantovat.

*SPECIFIKACE PŮVODCŮ JEDNOTLIVÝCH PANELŮ

*PANEL SEPSE

Bakterie

Enterococcus faecalis
Enterococcus faecium
Listeria monocytogenes
Staphylococcus spp.
Staphylococcus aureus
Staphylococcus epidermidis

Staphylococcus lugdunensis
Streptococcus spp.
Streptococcus agalactiae (Group B)
Streptococcus pneumoniae
Streptococcus pyogenes (Group A)
Acinetobacter baumannii compl.
Bacteroides fragilis
Enterobacterales:
Enterobacter cloacae compl.
Escherichia coli
Klebsiella aerogenes
Klebsiella oxytoca
Klebsiella pneumoniae
Proteus spp.
Salmonella spp.
Serratia marcescens
Haemophilus influenzae
Neisseria meningitidis
Pseudomonas aeruginosa
Stenotrophomonas maltophilia

Kvasinky

Candida albicans
Candida auris
Candida glabrata
Candida krusei
Candida parapsilosis
Candida tropicalis
Cryptococcus
neoformans/gattii

Genotyp rezistence

karbapenemázy KPC
NDM
Oxa-48-like
VIM
IMP
Colistin rezistence - mcr-1
ESBL - CTX-m
MRSA - mecA/mecC
VRE - vanA/B

*PANEL KRANIOINFEKCE

Viry

CMV
Enterovirus
HSV 1
HSV 2
HHV6
Human parechovirus
VZV

Kvasinky

Cryptococcus neoformans

Bakterie

Escherichia coli
Haemophilus influenzae
Listeria monocytogenes
Neisseria meningitidis
Streptococcus agalactiae
Streptococcus pneumoniae

***PANEL PNEUMONIE**

Bakterie

Acinetobacter calc-bau. compl.
Enterobacter cloacae compl.
Escherichia coli
Haemophilus influenzae
Klebsiella aerogenes
Klebsiella oxytoca
Klebsiella pneumoniae
Moraxella catarrhalis
Proteus spp.
Pseudomonas aeruginosa
Serratia marcescens
Staphylococcus aureus
Streptococcus agalactiae
Streptococcus pneumoniae
Streptococcus pyogenes
Legionella pneumophila
Mycoplasma pneumoniae
Chlamydia pneumoniae

Viry

Influenza A
Influenza B
Adenovirus
Coronavirus
Parainfluenza virus
RSV
Human Rhinovirus/Enterovirus
Human Metapneumovirus

Genotyp rezistence

karbapenemázy KPC
NDM
Oxa-48-like
VIM
IMP
MRSA – mecA/mecC
ESBL - CTX-m

Dále je možné tento analyzátor využít k detekci

- **respiračních patogenů** (s převahou virů) z výtěru z nosohltanu
- původců **gastrointestinálních infekcí** (bakterie, viry i parazity) ze stolice
- původců **kostních a kloubních infekcí** ze synoviální tekutiny či z hnisu

Tato vyšetření však zatím nezavádíme, uvidíme, jaké bude využití a zkušenosti s prvními třemi panely, které vám nabízíme výše.

Vyšetření jsou plně hrazena zdravotními pojišťovnami, jedná se o kódy pro izolaci NK, PCR amplifikaci a PCR multiplex vyšetření, které se ve vyúčtování různě kombinují.

Vyšetření budeme provádět zatím jen v pracovních dnech v provozní době Laboratoře lékařské mikrobiologie, tedy od pondělí do pátku cca 7:00 – 14:30 (nutná příprava vzorku, vlastní test a vyhodnocení), zadání v IKIS přes záložku Sérologie – PCR multiplex.

V případě jakýchkoliv dotazů nás neváhejte kontaktovat.

Děkujeme za spolupráci.

MUDr. Mgr. Ivana Kohnová

primářka **Laboratoře lékařské mikrobiologie OLM**

mobil: +420 725 747 558

telefon: +420 582 315 580, 586

e-mail: ivana.kohnova@npv.agel.cz

Rozdělovník: především pro:

- **OUP**
- **ICU**
- **Infekční lékařství**
- **Interní lékařství**
- **Pediatric**
- **Neurologie**
- **Plicní lékařství**